

V nemških avstrijskih gozdarskih revijah pa je Koller objavil sledeče: 1. »Praktische Anleitung zu Forstbetriebs-Regulierungen durch periodische Wirtschaftspläne — für Waldbesitzer und Forstbeamte in den südlichen Kronländern der österreichischen Monarchie, von Josef Koller, k. k. Wald und Rentmeister in Görz. Mitglied der k. k. Landwirtschaftsgesellschaften in Görz, Krain und Steiermark.« Ta razprava je natisnjena na straneh 199—226 zbornika: Verhandlungen des Forstvereines der österreichischen Alpenländer i. J. 1852 zu Klagenfurt. Laibach 1853.

2. »Die Bewaldung des Karstes« — objavljeno v štirinajstdnevniku: Mitteilungen des Forstvereines der österr. Alpenländer, Laibach 1853.

3. »Der Karst und seine Wiederbewaldung« — objavljeno v reviji: Österreichische Monatschrift für Forstwesen, Wien 1866.

Koller je bil oženjen z Marijano Divjakovo. Imel je sedem otrok. Ob odkritju spominske plošče v Solkanu leta 1875 je bil sin dr. Peter Koller, svetnik finančne prokuratora na Dunaju, sin dr. Johann Koller pa notar v Kanalu ob Soči.

Uporabil sem naslednje vire: Rojstni podatki v matrikah Župnijskega urada v Bohinjski Bistrici; podatki o smrti v matrikah, shranjenih v goriški nadškofiji; podatki o gozdarskih državnih izpiti so v arhivu Gozdarskega odseka bivše banske uprave dravske banovine; o Kollerjevi ureditvi Trnovskega gozda leta 1844 — glej stran 53 knjige: Jahrbuch der Staats- und Fondsforstverwaltung, II. Band, Wien 1897; Centralblatt für das gesamte Forstwesen, Wien 1875: Gedenkfeyer für den k. k. Forstmeister Josef Koller in Görz (Dr. Grossbauer) str. 386; Österr. Monatschrift für Forstwesen, Wien 1875: Kollers Gedenkstein. Str. 337.

A. Šivic

HIERONIM ULLRICH

Hieronim Ullrich se je rodil dne 31. marca 1811 v vasi Horný Orlice na Češkem. Njegov oče Ignacij je bil gozdar in posestnik.

Kje je Ullrich posejal osnovno in srednjo šolo, ni ugotovljeno. Leta 1829 in 1830 je bil v privatni dvoletni gozdarski šoli v Dašicah na Moravskem. Po dovršeni gozdarski šoli je bil pet let kot gozdarski pripravnik, pozneje pristav po raznih zasebnih veleposestvih na Češkem in Moravskem. Od 1. marca do 5. novembra 1837 je bil brezplačni pripravnik v službi Ilir. primorske kameralne dohodarstvene uprave (Cameralgefällsverwaltung) v Bovcu, pozneje pa kot nadomestujoči gozdar pri kameralnem gospostvu na Bledu. Pri tem uradu je ostal do 9. novembra 1838.

Dne 10. novembra 1838 je bil Ullrich imenovan od prevzemne komisije Briksenške škofije za gozdarja-oskrbnika Blejskega gospostva Briksenške škofije. Stanoval je na Bledu (Grad) v hiši št. 29, nazvani »Flegarija«. Dne 28. februarja 1848 je napredoval in dobil naslov gozdarskega nadupravitelja (Forstmeister).

Ullrich se je 7. februarja 1841 poročil na Bledu z Marijo Strojeco, hčerjo posestnika in gostilničarja na Bledu (Grad). Žena, rojena 27. decembra 1817, mu je na Bledu rodila osem otrok, enega pa na Javorniku, kjer je Ullrich pozneje služboval. Vse sestre in brate je preživela hčer Frančiška Marija (Radojka), ki je umrla v Kranju dne 19. novembra 1944.

Ko je leta 1858 fužinar Viktor Ruard kupil od Briksenških škofov posest blejske graščine, Ullricha ni prevzel v svojo službo, ampak je namestil Karla Seitnerja, ki je bil prej Ullrichov asistent na Bledu. Ullricha pa je leta 1859 namestil Mihael baron Zois za direktorja svoje železarne na Javorniku (Eisenwerksdirektor). Ta posel je opravljal Ullrich še leta 1864. Verjetno je leta 1865 obolel in se preselil v Kranj. Leta 1860 sta Ullrich in žena kupila v Kranju hišo št. 45 in 46. Posestvo žene na Bledu sta potem sprva dajala v zakup, pozneje pa sta ga prodala.

Ullrich je umrl v Kranju dne 13. februarja 1866 v 55. letu starosti.

Ullrich je bil strokovno zelo izobražen in dober gospodarstvenik. Imel je bogato knjižnico nemških, francoskih in italijanskih klasikov ter mnogo zgodovinskih in gozdarskih knjig in revij. Knjižnico je po njegovi smrti hranila njegova hči Frančiška v Kranju. Vendar je najbrž večino gozdarskih knjig dobil Ullrichov sin Viljem, ki jih je zahteval v pismu z dne 29. junija 1866. Po smrti Frančiške (1944) so se preostale knjige požgubile, nekaj pa jih hrani Študijska knjižnica v Kranju.

Ullrich je bil član Kmetijske družbe za Kranjsko. Leta 1849 ga je družba poslala na Dunaj kot zastopnika na kmetijskem kongresu. Bil je tudi med ustanovitelji Gozdarskega društva za devetero avstrijskih alpskih dežel, nazvanega: Forstverein der österreichischen Alpenländer, s sedežem v Ljubljani. Ullrich je bil generalni tajnik tega društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1851 in je delovalo do konca leta 1856.

Leta 1850 je bil izpraševalni komisar za izpit kandidatov za samostojno gozdno gospodarstvo v Ljubljani. Pri tem izpitu je izpraševal tudi leta 1854 in 1858 v Ljubljani. Tu je bil tudi izpit za gozdno varstvo in tehnično pomožno službovanje, pri katerem je izpraševala ista komisija.

Ullrich je urejal od leta 1852 do vključno 1856 gozdarski časopis — štirinajstdnevnik pod imenom: Mitteilungen des Forstvereines der österreichischen Alpenländer. Ta časopis je tiskala tverda Ignaz v. Kleinmayer und Fedor Bamberg v Ljubljani. To je bil najstarejši gozdarski časopis pri nas. V Ljubljani sta ohranjena samo prva dva letnika.

Leta 1852 je Ullrich uredil zbornik: Verhandlungen des Forstvereines der österreichischen Alpenländer bei der ersten Generalversammlung vom 1. bis 5. Juni zu Klagenfurt. Ta zbornik je izšel v Ljubljani pri že omenjeni tverdi leta 1853. Obsega 200 strani. Nahaja se v Ljubljani v več izvodih.

Ullrich je bil klijent dr. Franceta Prešerna in njegov ožji znanec. Pesnik mu je podaril lastnoročni prepis »Nebeške procesije« s posvetilom. Ta prepis se hrani od leta 1935 v NUK Ms 582.

Uporabil sem naslednje vire: Arhiv biv. deželnega gozdnega nadzorništva za Kranjsko (spisi o državnih izpiti od leta 1850 dalje); Zontar, Zgodovina mesta Kranja, 1939, str. 393; Kidrič, Prešeren I 277; ČZN 1937, 207 sl.; Kidrič, Prešerniana, 30; Prešernov album 1950, 321, slika 135; Laibacher Zeitung 1866, 109; Župnijska knjiga: Status animarum mestne župnije Kranj; Pismo dr. Alfonza Levičnika, Kranj, 15. aprila 1953 ing. Šivicu.

A. Šivic

OPOZORILO NAROČNIKOM

To številko našega glasila smo razposlali vsem našim naročnikom, t. j. izjemoma tudi tistim, ki letošnje naročnine še niso poravnali. Tem prilagamo položnico in jih prosimo, da jo uporabijo in takoj nakažejo zapadlo naročnino v znesku 500 din.

Kdor do izida naslednje številke našega glasila ne bo poravnal naročnine, mu bomo pošiljanje lista ustavili. Na tak ukrep smo žal prisiljeni, ker moramo uravnovesiti naše finančno stanje in ker spričo štednje tiskamo le toliko izvodov našega glasila, kolikor je rednih naročnikov.

UPRAVA GOZDARSKEGA VESTNIKA